

LOVISA STAD

**ANVISNINGAR FÖR UPPRÄTTANDE AV FÖRSLAG TILL
BUDGET OCH EKONOMIPLAN 2024–2026**

PRINCIPER OCH MÅLUPPSTÄLLNING FÖR BEREDNINGEN AV BUDGETEN 2024 OCH PLANERINGSANVISNINGAR FÖR BEREDNINGEN AV EKONOMIPLANEN 2024–2026

Innehållsförteckning:

Bestämmelser om budgeten i kommunallagen	3
Stadens strategi	3
Utgångslägen för att upprätta budget och ekonomiplan 2024–2026	4
Måluppställning för budgeten 2024–2026	4
Lovisa stads måluppställning för verksamheten och ekonomin	4
Personalplanering och rekrytering 2024–2026	5
Upprättande av personalplan för 2024	5
Investeringar 2024–2026	6
Ram för budgetförslaget 2024	8
Tidtabell för beredningen	9
Budgetens bindande grad	9
Bindande mål och resultatmål på Lovisa stads nivå	9
Bindande mål och resultatmål i affärsverket	10
Bindande mål och resultatmål i dotterbolag	10

Bestämmelser om budgeten i kommunallagen

Enligt 110 § i kommunallagen

Fullmäktige ska före utgången av året godkänna en budget för kommunen för det följande kalenderåret med beaktande av kommunkoncernens ekonomiska ansvar och förpliktelser. I samband med att budgeten godkänns ska fullmäktige också godkänna en ekonomiplan för tre eller flera år (planperiod). Budgetåret är planperiodens första år.

Budgeten och ekonomiplanen ska göras upp så att kommunstrategin genomförs och förutsättningarna för skötseln av kommunens uppgifter tryggas. I budgeten och ekonomiplanen godkänns målen för kommunens och kommunkoncernens verksamhet och ekonomi.

Ekonomiplanen ska vara i balans eller visa överskott. I balansen för ekonomiplanen kan hänsyn tas till överskott som beräknas uppkomma det år budgeten görs upp. Ett underskott i kommunens balansräkning ska täckas inom fyra år från ingången av det år som följer efter det att bokslutet fastställdes. Kommunen ska i ekonomiplanen besluta om specificerade åtgärder genom vilka underskottet täcks under den nämnda tidsperioden.

Budgeten ska innehålla de anslag och beräknade inkomster som uppgifterna och verksamhetsmålen förutsätter samt en redogörelse för hur finansieringsbehovet ska täckas. Anslag och beräknade inkomster kan tas in till brutto- eller nettobelopp. Budgeten och ekonomiplanen består av en driftsekonomi- och resultaträkningsdel samt en investerings- och finansieringsdel.

Stadens strategi

Budgeten för 2024 och ekonomiplanen för 2024–2026 utgår från den gällande strategin. Stadens strategi godkändes av stadsfullmäktige 15.6.2022 (§ 59).

Strategin förverkligas med budgetens årsplaner och i eurobelopp uttryckta budgeter. Strategin och budgeten ska ha en klar sammankoppling, eftersom allokeringen av resurser ska grunda sig på den gällande strategin.

Målpuppställningen för ekonomiplanperioden 2024–2026 utgår från stadens strategi.

Utgångslägen för att upprätta budget och ekonomiplan 2024–2026

Lovisa stads och Affärsverket Lovisa Vattens bokföringsmässiga resultat i bokslutet 2022 var 3,3 miljoner euro efter bokslutsdispositionerna. Lovisa stads skuld minskade med 584 euro per invånare under räkenskapsperioden 2022. Lånen per invånare uppgick i bokslutet 2022 till 4 572 euro.

Budgeten för 2023 visar upp ett överskott på 1,2 miljoner euro. Enligt utfallsuppgifterna från de fyra första månaderna av året om budgetens utfall är resultatet positivt, 1,7 miljoner euro. Resultatet är ungefär på samma nivå som motsvarande tidpunkt år 2022.

Både skatteinkomsterna och statsandelarna förväntas utfalla budgetenligt. Försäljningsinkomsterna förväntas också utfalla enligt budgeten.

Måluppställning för budgeten 2024–2026

Lovisa stads måluppställning för verksamheten och ekonomin

Måluppställningen utgår från strategin som stadsfullmäktige godkände 15.6.2022.

Lovisa stads vision är att vara den bästa småstaden. Vi har aktiva och deltagande invånare och företagare samt föreningar. Vi har välmående invånare, en havsnära och historisk boendeidyll, kultur, livskraftiga byar och mångsidig natur. Vi erbjuder på ett likvärdigt sätt god service på två språk samt en stabil kommunalekonomisk miljö.

I strategin har följande mål lyfts upp:

- 1) Livskraftig stad
- 2) Välmående invånare och en trivsamt stad
- 3) Effektiv småbarnspedagogik och en högklassig utbildning
- 4) Smidigt beslutsfattande
- 5) En uppskattad personal.

Vi genomför strategin genom budgeten och dispositionsplanerna. Vi härleder och väljer de nyckelmål centralerna ska följa utifrån de strategiska målen. Förverkligandet av stadens vision ska utgöra grunden för hur vi allokerar resurserna.

Det att man även i framtiden kan ordna och säkerställa högklassiga och tillräckliga tjänster för invånarna i Lovisa stad garanteras bäst genom att man håller Lovisa stads ekonomi på en sund grund och genom att man proaktivt söker permanenta och strukturella lösningar som förbättrar produktiviteten och tyglar tillväxten av kostnaderna.

Målet under budgetåret 2024 är att åstadkomma ett positivt (+) resultat. Det förutsätts att centralerna fortsättningsvis finner lösningar som permanent förbättrar produktiviteten och tyglar kostnadsökningen.

Genom att förbättra produktiviteten strävar man efter att öka produktionen mer än kostnaderna. Syftet är att Lovisa stads kostnader genom ökad produktivitet kommer att ytterligare minska utan att kundservicen försvagas i större omfattning.

Personalplanering och rekrytering 2024–2026

Personalplaneringen för 2024 och 2025–2026 utgår från målsättningarna i stadsstrategin. Planeringen och användningen av personalresurserna ska stöda förbättrandet av stadens konkurrenskraft och attraktivitet. Vid planeringen av personalresurserna ska man också beakta behovet av tjänster som produceras av staden och antalet anställda i relation till invånarantalet.

Verksamhetssätten och ledningen av arbetsförmåga ska utvecklas vidare så att man ger akt på personalens arbetshälsa och förstärkandet av personalens kunskaper. Vid ordnandet av tjänster utnyttjas i den mån det är möjligt och i allt större utsträckning alternativa sätt att producera tjänster till den del som det ur ekonomiskt perspektiv är ändamålsenligt. Å andra sidan ska man även beakta kostnadseffekten i relation till de tjänster som staden producerar.

Största delen av rekryteringsbehovet uppkommer till följd av pensionsavgångar och övrig personalomsättning. Enligt Kevas prognoser för avgång med anledning av pension uppskattas det att cirka 20 personer kommer att avgå med ålderspension per år under perioden 2024–2026. Det är dock möjligt att flexibelt avgå med pension vid 64–68 års ålder, varför den årliga pensionsavgången är svår att förutse.

Centralerna ska fortsättningsvis väldigt kritiskt överväga rekrytering av ny personal. Med hänsyn till pensionsavgångar och annan omsättning av personal ska centralerna dessutom utarbeta en plan över på vilket annat sätt eller med vilket annat kunnande uppgifterna kunde omorganiseras utan att man är tvungen att rekrytera ny personal till alla tjänster eller uppgifter som blir vakanta. Social- och hälsovårdsreformens inverkan på arbetsuppgifter och arbetsfördelning för den personal som kvarstår i stadens tjänst ska utredas.

Upprättande av personalplan för 2024

Personalförvaltningsteamet (HR-teamet) tilldelar centralerna de befintliga löneuppgifterna som grund för personalplaneringen före utgången av juli. Centralerna ska senast 8.9.2023 lämna en detaljerad personalplan för 2024 till personalchefen. För upprättandet av planen skickas en färdig mall i vilken man ska införa de tjänster och uppgifter för vilka det reserveras anslag i budgeten för 2024. Den planerliga personalresursen införs i planen som årsverken.

Utgångsläget för personalutgifterna är läget i juni 2023. De nuvarande tjänste- och arbetskollektivavtalen gäller till och med 30.4.2025. Enligt dessa är det skäl att reservera en förhöjning på 3 procent i personalutgifterna för 2024 jämfört med situationen i juni 2023. Det uppskattas att förhöjningsmånerna för 2025 uppgår till cirka 3 procent.

Investeringar 2024–2026

Investeringsprogrammet upprättas för 2024–2026. Upprättandet av investeringsprogrammet styrs av framtidens servicenät och den gällande investeringsanvisningen.

Investeringsplanen för 2024 baserar sig på investeringsplanen i budgeten för 2023. Den uttalade målsättningen är att årsbidraget skall täcka avskrivningarna och att investeringsnivån borde vara högst 30 miljoner under fullmäktigeperioden 2022-2025.

När investeringsplanen blivit färdig på hösten specificeras ramen för lånestockens, finansieringskostnadernas, avskrivningarnas, skatteintäkternas och statsandelarnas del. I tabell 1 presenteras den gällande investeringsplanen.

Tabell 1

Staden totalt

	BGF 2024	EP 2025	EP 2026	Långtidsplan		
				2027	2028	2029
Investeringsutgifter totalt						
Demokratitjänster	200	200	200	250	200	200
Stadskansliecentralen	0	0	0	0	0	0
Centralen för bildning och välfärd	6 680	7 700	7 300	3 100	2 200	350
Centralen för näringsliv och infrastruktur	2 975	1 900	4 030	2 820	1 750	1 750
Balansenhet; Dagvatten	320	320	320	320	320	320
Investeringsutgifter totalt	10 175	10 120	11 850	6 490	4 470	2 620
Investeringsinkomster totalt						
Demokratitjänster	-200	-200	-200	-200	-200	-200
Stadskansliecentralen						
Centralen för bildning och välfärd	-65	0				
Centralen för näringsliv och infrastruktur						
Balansenhet; Dagvatten						
Investeringsinkomster totalt	-265	-200	-200	-200	-200	-200
STADEN TOTALT NETTO	9 910	9 920	11 650	6 290	4 270	2 420

Ram för budgetförslaget 2024

Tabell 2

TULOSLASKELMA - RESULTATRÄKNING iiman liikelaitosta - affärsverket inte medräknat						
	2022	2023	2023	2024	TS 2025	TS 2026
	Tilinpäätös	alousarvio	alousarvio, muut	Raami	Ennuste	Ennuste
Veroprocentti / Skattesats 7,61 %	Bokslut	Budget, urspr.	Budget, ändrad	Ramförslag	Prognos	Prognos
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	21 553 154	11 006 500	11 006 500	11 621 500	11 761 008	11 903 714
Toimintakulut - Verksamhetsutgifter	-117 870 764	-53 884 834	-53 984 834	-56 642 181	-57 378 881	-58 126 979
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBI DRAG	-96 317 610	-42 878 334	-42 978 334	-45 020 681	-45 617 873	-46 223 265
Verotulot - Skatteintäkter	69 277 317	37 746 000	37 746 000	40 985 000	41 225 000	41 776 000
Kunnallisvero - Kommunalskatt	52 307 472	23 986 000	23 986 000	23 862 000	24 322 000	24 768 000
Yhteisövero - Samfundsskatt	8 251 388	5 157 000	5 157 000	8 103 000	7 793 000	7 868 000
Kiinteistövero - Fastighetskatt	8 686 732	8 603 000	8 603 000	9 020 000	9 110 000	9 140 000
Muut verotulot	31 725					
Valtionsosuudet - Statsandelar	35 273 554	11 863 680	11 863 680	9 377 195	9 576 085	9 683 721
Rahoitustulot ja menot - Finansieringsinkomster o	598 373	745 750	745 750	1 220 000	1 180 000	1 240 000
VUOSIKATE - ÅRSBI DRAG	8 831 634	7 477 096	7 377 096	6 561 514	6 363 212	6 476 455
Poistot ja arvonalennukset - Avskrivningar och n	-6 103 823	-6 064 367	-6 064 367	-6 880 121	-6 771 005	-7 099 491
Satunnaiset erät - Extraordinära poster		-150 000	-150 000	-350 000	-200 000	-200 000
TILIKAUDEN TULOS -						
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	2 727 811	1 262 729	1 162 729	-668 607	-607 793	-823 036
Poistoeron lis. (-) - väh. (+) - Avskrivn.diff.	420 567	45 000	45 000	50 000	50 000	50 000
Varausten lisäys tai vähennys -						
Ökning eller minskning av reserveringar						
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ -						
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT	3 148 378	1 307 729	1 207 729	-618 607	-557 793	-773 036
ertynyt ylijäämä - Ackumulerat överskott	14 251 000	15 558 729	15 458 729	14 840 122	14 282 329	13 509 293

Tabell 3 Centralerna

DEMOKRATIAPALVELUT- DEMOKRATITJÄNSTER						
Tulot - Inkomster	3 213 009	1 041 100	1 041 100	771 100	771 100	771 100
Menot - Utgifter	-1 875 229	-2 304 319	-2 304 319	-1 609 331	-1 624 000	-1 638 998
Netto	1 337 780	-1 263 219	-1 263 219	-838 231	-852 900	-867 898
KAUPUNGINKANSLIAKESKUS-STADSKANSLICENTRALEN						
Tulot - Inkomster	572 347	167 600	167 600	567 600	567 600	567 600
Menot - Utgifter	-4 396 780	-4 304 058	-4 304 058	-4 632 700	-4 675 000	-4 718 100
Netto	-3 824 433	-4 136 458	-4 136 458	-4 065 100	-4 107 400	-4 150 500
SIVISTYS- JA HYVINVOINTIKESKUS - CENTRALEN FÖR BILDNING OCH VÄLFARD						
Tulot - Inkomster	3 823 489	3 302 400	3 302 400	3 287 400	3 287 000	3 287 000
Menot - Utgifter	-30 513 764	-30 763 770	-30 863 770	-33 252 269	-33 729 000	-34 215 000
Netto	-26 690 275	-27 461 370	-27 561 370	-29 964 869	-30 442 000	-30 928 000
ELINKENO- JA INFRASTRUKTUURIKESKUS - CENTRALEN FÖR NÄRINGS LIV OCH INFRASTRUKTUR						
Tulot - Inkomster	3 361 637	6 205 400	6 205 400	6 685 400	6 819 108	6 955 490
Menot - Utgifter	-19 356 633	-16 427 587	-16 427 587	-17 062 781	-17 265 781	-17 469 781
Netto	-15 994 996	-10 222 187	-10 222 187	-10 377 381	-10 446 673	-10 514 291
HULEVESIYKSIKKÖ - DAGVATTENENHETEN						
Tulot - Inkomster	288 011	290 000	290 000	310 000	316 200	322 524
Menot - Utgifter	-89 540	-85 100	-85 100	-85 100	-85 100	-85 100
Netto	198 471	204 900	204 900	224 900	231 100	237 424
KESKUKSET + HULEVESI YHTEENSÄ - CENTRALERNA + DAGVATTEN TOTALT						
Tulot - Inkomster	21 553 154	11 006 500	11 006 500	11 621 500	11 761 008	11 903 714
Menot - Utgifter	-117 870 764	-53 884 834	-53 984 834	-56 642 181	-57 378 881	-58 126 979
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBI DRAG	-96 317 610	-42 878 334	-42 978 334	-45 020 681	-45 617 873	-46 223 265

Tidtabell för beredningen

Väsentliga datum som anknyter till upprättandet av budgeten:

- 26.6.2023 Riktlinjerna och ramen för beredning av ekonomiplanen i stadsstyrelsen.
- 27.6.2023 Operativa anvisningar till centralerna.
- ? Stadsfullmäktiges remissdebatt gällande budgetberedningen.
- ? Stadsfullmäktiges strategi- och seminariedag.
- 8.9.2023 Centralernas förslag till budget och ekonomiplan ska vara sparade i ekonomiplaneringsprogrammet. Investeringsförslag och personalplaner ska också vara returnerade senast förenämnda datum.
- ? Kvällsskola – ledamöter och tjänsteinnehavare.
- 2.10.2023 Textdelarna färdiga på bägge språken.
- 27.10.2023 Budgetförslagen behandlade i nämnderna och i direktionen för Affärsverket Lovisa Vatten.
- 6.11 och 13.11.2023 Behandling av budgeten för 2024 och ekonomiplanen för 2024–2026 i stadsstyrelsen.
- 13.12.2023 Behandling av budgeten för 2024 och ekonomiplanen för 2024–2026 i stadsfullmäktige.

Budgetens bindande grad

Bindande mål och resultatmål på Lovisa stads nivå

För ekonomiplanperioden 2024–2026 ställs upp som mål att hålla kostnadsdisciplin och finna bestående strukturella lösningar som förbättrar produktiviteten och tyglar kostnadsökningen så att Lovisa stads ekonomi även i framtiden är balanserad och sund.

- Under planperioden ska avskrivningsnivån vara realistisk och i förhållande till årsbidraget.
- Lånestocken per invånare hålls på en skälig nivå. Det kalkylerade låneskötselbidraget underskrider inte på lång sikt avsevärt kommunernas genomsnittliga låneskötselbidrag.

Lovisa stads mål som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige:

Resultaträkningsdelen

- stadens årsbidrag
- centralernas verksamhetsbidrag.

Investeringsdelen

- investeringarna sammanlagt
- projekt som till sin kostnadsberäkning överskrider 100 000 euro som projektspecifika investeringar.

Finansieringsdelen

- det maximala beloppet för långfristiga lån
- lån per invånare.

Bindande mål och resultatmål i affärsverket

Det förutsätts att Affärsverket Lovisa Vatten vidtar liknande åtgärder för att utveckla verksamheten och öka produktiviteten som även centralerna vidtar. Vattenaffärsverket ska under planperioden kunna täcka det ackumulerade underskottet. Produktiviteten ska ökas och funktionerna aktivt utvecklas. Prishöjningarna ska vara moderata.

Verksamhetskostnaderna i relation till det producerade kubikantalet mäter utfallet för produktiviteten. Affärsverkets direktion ska med sina beslut stöda det att Lovisa stads mål uppnås. Vattenaffärsverket är en del av staden och posterna i dess externa resultaträkning sammanställs i bokslutet rad för rad med stadens resultaträkning.

Bindande mål för Affärsverket Lovisa Vatten:

Resultaträkningsdelen

- resultatet för räkenskapsperioden 2024 ska vara minst +50 000 euro.

Balansräkningsdelen

- att täcka det ackumulerade underskottet under planperioden.

Investeringsdelen

- investeringarna sammanlagt.

Finansieringsdelen

- det maximala lånebeloppet som beviljas Affärsverket Lovisa Vatten.

I samband med att budgeten upprättas bedömer man behovet av långfristiga lån, för vilka en gräns för maximal lånelöftning fastställs.

Bindande mål och resultatmål i dotterbolag

Ekonomi för fastighetsaktiebolag i Lovisa stads ägo ska vara sund och i balans under planperioden 2024–2026.

Lovisa Bostäder Ab:s verksamhet är lönsam, så att bolaget självständigt och på en sund grund kan ordna hyresbostadsverksamheten.

En koncernpolicy som stöder sig på Lovisa stads koncerndirektiv följs i alla dottersamfund. Aktiebolagens styrelser ska med sina beslut stöda det att målen för Lovisa stadskoncern uppnås.

Målet är att hålla stadskoncernens sammanlagda lånebelopp per invånare under nivån för 2021 och den borde inte få överskrida den genomsnittliga nivån i kommunkoncernerna.